

Witte Donderdag

“Op weg naar Pasen”

Donderdag 2 april 2026

Kerk van Onze Lieve Vrouw van
Altijddurende Bijstand te Bilthoven

Voorgangers: pastor Annelies v.d. Boogaard
 mw. Astrid Veldhuis (*overweging*)

m.m.v. van het Onze Lieve Vrouwekoor
directie, piano en orgel: Sabine van de Zande

Openingslied: Het lied van de eerste der mensen (GvL 441)

Gedenken wij dankbaar de daden des Heren,
zijn leven, zijn dood en verrijzenis,
en dat wij oprecht tot Jezus ons bekeren
die onze God en leidsman ten leven is.

Hoe hadden wij onze bestemming vernomen,
was Jezus de weg niet ten einde gegaan.
Wie zouden wij zijn, als Hij niet was gekomen
om in zijn lichaam onze dood te doorstaan.

Hoe zouden wij ooit voor elkaar kunnen leven,
had Hij ons de liefde niet voorgeleefd,
die tot de dood zich prijs heeft willen geven,
die, Zoon van God, ons aller slaaf is geweest.

Gij eerste der mensen, die weerloos en eenzaam,
als graan in de aarde gestorven zijt,
Gij wordt ons brood, maak ons met U gemeenzaam,
van harte maak tot wederdienst ons bereid.

Woord van welkom

Gebed

Gebed om vergeving

Geroepen en gezegend hebt Gij ons,
kinderen van het licht, kinderen van God,
die naam hebt Gij ons gegeven.

**Maar de kracht ontbreekt ons soms,
wij komen Geestesadem te kort,
verlamd als wij zijn,
door de zorg om onszelf.**

Geef ons vandaag opnieuw aan elkaar,
laat het gebed van de één de ander dragen,
en de zorg van de één de ander verlichten,
want zo toch wilt Gij onder mensen wonen.

**Bind onze levens aan Jezus, uw Zoon,
aan uw belofte, dat Gij niet loslaat
wat U ooit met ons begon.
Heer, ontferm U over ons.**

Eerste lezing: Exodus 12, 1-8.11-14

De Heer sprak tot Mozes en Aäron in Egypte: 'Deze maand moet u beschouwen als de beginmaand, als de eerste maand van het jaar. Maak aan heel de gemeenschap van Israël het volgende bekend. Op de tiende van deze maand moet iedere familie een lam uitkiezen, ieder huis een lam. Als een familie te klein is voor een lam, dan moeten ze, rekening houdend met het aantal personen, samendoen met hun naaste

buren. Bij het verdelen van het lam moet er rekening gehouden worden met ieders eetlust. Het lam moet gaaf zijn, van het mannelijk geslacht en eenjarig. U kunt er een schaap of een geit voor nemen. U moet de dieren vasthouden tot aan de veertiende van de maand. Dan moet heel de verzamelde gemeenschap van Israël ze slachten in de avondschemering. Vervolgens moet u wat bloed nemen en dat uitstrijken over de beide deurposten en over de bovenbalk van de deur van alle huizen waar het lam gegeten wordt. In dezelfde nacht moet het vlees gegeten worden, op het vuur gebraden. Het moet gegeten worden met ongezuurd brood en bittere kruiden. En dit is de wijze waarop u het lam moet eten: uw lendenen omgord, sandalen aan uw voeten, en uw staf in de hand. Haastig moet u het eten, want het is Pasen voor de heer. Deze nacht zal Ik door Egypte gaan en alle eerstgeborenen van Egypte, zowel mensen als dieren, slaan. Aan alle goden van Egypte zal ik het vonnis voltrekken. Ik ben de heer. Maar het bloed aan de huizen zal een teken zijn dat u daar woont. Als Ik het bloed aan uw huizen zie, zal Ik aan u voorbijgaan. De vernietigende plaag zal u niet treffen als Ik Egypte sla. Deze dag moet u tot een gedenkdag maken, u moet hem vieren als een feest ter ere van de heer. Generatie op generatie moet u hem als een eeuwig voorschrift vieren.

Tussenzang: Licht en stem (GvL 639)

**Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen van levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.**

Volk dat in duisternis gaat,
mensen met stomheid geslagen,
het zal geschieden, zegt Hij
dat zij weer glanzen als nieuw.

**Van licht en stem zult Gij ons maken,
uw evenbeeld.**

Niet meer beklemd en verdeeld,
niet meer in woorden gevangen
één en gekend en bevrijd
eindelijk mens zal ik zijn.

**Van licht en stem zult Gij ons maken
uw evenbeeld.**

Daar staat de stoel van het recht,
daar staat de tafel de armen,
dan is de dag van het lam,
zie Ik kom haastig, zegt Hij.

**Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen van levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.**

Tweede lezing: 1 Korinthiers 11, 23-26

Zelf heb ik van de Heer de overlevering ontvangen die ik u op mijn beurt heb doorgegeven: dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij werd overgeleverd, een brood nam, het dankgebed sprak, het brood in stukken brak en zei: 'Dit is mijn lichaam; het is voor jullie. Blijf dit doen om Mij te gedenken.' Na de maaltijd zei Hij zo ook van de beker: 'Deze beker is het nieuwe verbond door mijn bloed. Blijf dit doen om Mij te gedenken, telkens wanneer jullie eruit drinken.' Telkens als u dus dit brood eet en uit de beker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer totdat Hij komt.

Muziek

Evangelielezing: Johannes 13, 1-17

Het paasfeest was ophanden. Jezus wist dat zijn uur gekomen was: nu zou Hij de wereld verlaten om naar de Vader te gaan. Voorheen hield Hij al van degenen die Hem in de wereld toebehoorden, maar nu zou Hij hun zijn liefde betonen tot het uiterste. Het gebeurde tijdens een maaltijd. De duivel had inmiddels iemand ertoe aangezet Hem over te leveren: Judas, de zoon van Simon Iskariot. Jezus, die wist dat de Vader Hem alles in handen had gegeven en dat Hij van God gekomen was en naar God zou teruggaan, stond van tafel op, legde zijn bovenkleden af en bond een linnen schort om zijn middel. Daarna goot Hij water in een

waskom en begon Hij de voeten van zijn leerlingen te wassen. Hij droogde ze af met de schort om zijn middel. Zo kwam Hij bij Simon Petrus. ‘Heer,’ zei deze, ‘gaat U mij de voeten wassen?’ Jezus gaf hem ten antwoord: ‘Wat Ik doe, daar heb je nu geen begrip van; later zul je het begrijpen.’ Petrus hield vol: ‘Nooit in der eeuwigheid zult U mij de voeten wassen!’ Maar Jezus zei: ‘Als Ik je voeten niet mag wassen, hoor je niet bij Mij.’ ‘Heer,’ zei Simon Petrus toen, ‘dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd.’ Maar Jezus antwoordde: ‘Wie in bad is geweest, is helemaal gezuiverd; buiten de voeten hoeft hij niets meer te wassen. Zo zijn ook jullie gezuiverd – hoewel niet allemaal.’ Hij wist namelijk wie Hem zou overleveren; daarom zei Hij: ‘Jullie zijn niet allemaal gezuiverd.’ Toen Hij hun voeten had gewassen en zijn bovenkleden had aangetrokken, nam Hij weer aan tafel plaats en zei: ‘Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb? Jullie noemen Mij meester en Heer, en terecht, want dat ben Ik. Welnu, als Ik, jullie Heer en meester, jullie voeten heb gewassen, dan behoren jullie ook elkaar de voeten te wassen. Ik heb jullie het voorbeeld gegeven: je moet doen zoals Ik voor jullie heb gedaan. Waarachtig, Ik verzeker jullie: een knecht is niet meer dan zijn meester, en een gezant niet meer dan degene die hem zendt. Nu je dat weet: gelukkig ben je als je er ook naar handelt.

Overweging

Ritueel van de handwassing

Lied: De zachte krachten

Tekst: Henriëtte Roland Holst-van der Schalk

Muziek: Mariëtte Harinck

De zachte krachten zullen zeker winnen in 't eind
dit hoor ik als een innig fluist'ren in mij;
zo 't zweeg zou alle licht verduist'ren
alle warmte zou verstarren van binnen.

De machten die de liefde nog omkluist'ren zal zij,
allengs voortschrijdend, overwinnen,
dan kan de grote zaligheid beginnen
die we als onze harten aandachtig luist'ren
in alle tederheden ruisen horen
als in kleine schelpen van de grote zee.

Liefde is de zin van 't leven der planeten,
en mense' en diere'.
Er is niets wat kan storen 't stijgen tot haar.
Dit is het zeek're weten:
naar volmaakte Liefde stijgt alles mee.

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Eeuwige, die in ons woont,
die de herinnering aan het Verbond
met ons levend houdt,
die ons elke dag tekenen geeft
van Zijn Aanwezigheid in ons mensen.

Ik geloof door Jezus Messias
in de menswording van het goddelijke,
in de mogelijkheid van tegenspraak,
in de genezing van lichamelijke
en geestelijke kwetsuren,
in de omkering van onze werkelijkheid.

Ik geloof in de kracht van Gods Geest
die vorm geeft aan onze toekomst,
die niet blijft staan bij het verleden,
die ons rust geeft,
die ons het goede leert,
die ons inspireert.

Ik geloof in de gemeenschap van mensen,
die bezield door geloof,
struikelend op zoek zijn
naar het beste in zichzelf,
in elkaar en in de wereld.
Mensen die in de wereld
in verbinding willen staan
met hun medemens dichtbij en veraf.
Amen

Klaarmaken van de tafel en collecte
*(voor een dagtocht naar Naturalis voor onze
tuinmannen en vrouwen)*

Muziek

Lied: De Disgenoten

Het simpele gerei, het brood,
dat is gesneden,
de stilte, de gebeden.
Want de avond is nabij.

Uit tranen en uit pijn
dit samenzijn verkregen:
bij sober brood de zegen
twee in uw naam te zijn.

Waar aan de witte dis
uw teken wordt beleden
verschijnt Gij: 'u zij vrede.'
Gij Brood, gij Wijn, gij Vis

Gebed rond de tafel

Geprezen zij Uw naam God van alle leven.
Gij hebt ons geroepen aan deze tafel.
Doe ons herleven in het breken van het brood.
Verbonden met de Heer rond het teken van brood,
verbonden met elkaar rond dit teken van liefde,
willen wij ook uiting geven
aan onze verbondenheid met alle mensen
die leven op deze wereld.

Dit alles leggen wij U voor, Heer, onze God.
Gij zult ons vertrouwen niet beschamen.
Gij kent ieder van ons bij onze naam
en Gij verstaat de verlangens van ons hart.

**Wij hongeren naar uw woord van liefde,
wij dorsten naar uw daden van trouw.
Gij hebt ons immers gemaakt
om in verbond met U te leven op deze aarde.
Gij hebt ons tot leven geroepen
om uw volk te zijn.
Gij hebt ons bevrijd uit het land van slavernij,
uit de duisternis van de nacht
om te verschijnen in uw licht,
om samen te bouwen aan uw stad van vrede.
Gij toont uw oneindige liefde
in de geschiedenis van mensen.
Daarom zegenen wij U.**

Geprezen zij Uw naam, god van alle leven,
Om Jezus Uw Zoon.
In Hem hebt Gij getoond hoe groot Uw liefde is.
Hij heeft ons voorgeleefd
een teken te zijn van Uw heerlijkheid.
Zo is Hij dienstbaar geworden aan alle mensen,
tot de dood aan het kruis.
Als brood gebroken
heeft Hij zich aan de mensen uitgedeeld
en is Hij beeld en gelijkenis geworden
van Uw trouw.

**Geprezen zij daarom uw Naam,
God van alle leven.
Stort ook in ons hart uw heilige Geest;
dat wij herboren worden tot nieuwe mensen,**

die weten te leven
in dienstbaarheid aan elkaar.
Zegen ons met uw gaven;
dat wij onze medemens in nood
nabij mogen zijn.
Doorlicht ons met de glans van uw aanschijn;
dat wij teken kunnen zijn
van uw menslievendheid.
Want alleen in uw Geest
kunnen wij verder leven als mensen
die steeds meer gaan gelijken
op Jezus Christus, uw Zoon.
Zo bidden wij tot U met de woorden:

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome, uw wil geschiede,
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren
en breng ons niet in beproeving
maar verlos ons van het kwade.
Want van U is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

Lied: Hij brak het brood

Hij brak het brood en nam zijn dood in eigen hand,
Hij gaf de wijn, zijn stervenspijn, ons in de hand.

Nu gaat zijn dood als levensbrood van hand tot hand:
zijn stervenspijn wordt vreugdewijn in ieders hand.

Leven en dood zijn wijn en brood in onze hand:
zo zal voortaan de dood een gaan ten leven zijn.

Gedachte

Ieder mens wordt in het leven
een beker te drinken gegeven –
een beker lief en leed, lach en traan,
heil en onheil, vreugde en verdriet –
een beker idealen, dromen en visioenen,
twijfel en geloof, gaven en opgaven –
een beker met wat je heilig is.
Ieder mens wordt in het leven
een beker tot de bodem toe te drinken gegeven.

**Laat Hij ons voorgaan onderweg
en ons verzamelen als een nieuw volk Gods.
Laat zijn geest ons bezielen,
zodat wij vastberaden verder gaan
op onze weg naar het einde.
Naar het einde, waarvan wij geloven
dat alles goed zal zijn,**

Lied na de communie: Panis Angelicus
(César Franck)

Slotgebed

Zegenbede (GvL 344)

De Levende zegene en behoede ons.
 De Levende doe zijn aangezicht over ons lichten,
 en zij ons genadig.
 De Levende verheffe zijn aangezicht over ons,
 en geve ons vrede.

**Zegen ons en behoed ons,
 doe lichten over ons uw aangezicht
 en wees ons genadig.**

**Zegen ons en behoed ons,
 doe lichten over ons uw aangezicht
 en geef ons vrede.**

Slotlied: Gij zijt voorbijgegaan (GvL 451)

Gij zijt voorbijgegaan,
 een steekvlam in de nacht.
 De vonken van uw naam
 zijn ogen in ons hart.
 In flarden hangt uw woord
 om onze wereld heen,
 wij leven in U voort,
 wij zijn met U bekleed.

Gij zijt voorbijgegaan,
 een voetspoor in de zee.
 Gij zijt te ver gegaan,
 Gij zijt een mens te veel.

Gij zijt voorgoed, Gij zijt
verborgen in uw God.
Geen stilte spreekt U uit,
ondenkbaar is uw dood.

Gij zijt voorbijgegaan,
een vreemd bekend gezicht,
een stuk van ons bestaan,
een vriend, een spoor van licht.
Uw licht is in mijn bloed,
mijn lichaam is uw dag,
ik hoop U tegemoet
zolang ik leven mag.

*Na afloop van de viering
genieten wij met elkaar
van een glas wijn of druivensap*

